

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — CENTRUL VITAL ȘI CONȘTIINȚA ÎNTREGII NAȚIUNI

de IORDANA LUNGU

Șase decenii de existență și luptă se constituie azi într-o glorioasă istorie, în paginile căreia partidul comunist a înscris remarcabile victorii, în consens cu dezvoltarea istorică obiectivă a societății românești. Studiul documentelor, viața demonstrează că nicidecum în România nu a existat un partid politic cu o istorie atât de bogată și glorioasă care să fi luptat cu o asemenea abnegație și să fi realizat atîta pentru progresul și măreția neamului său. Referindu-se la trecutul de luptă al partidului, cu prilejul sărbătoririi semicentenarului, tovarășul Nicolae Ceaușescu arată că „Niciodată, în milenara sa istorie, poporul român n-a avut un asemenea conducător călit și încercat în luptă, o asemenea forță de avangardă în stare să-l conducă cu mină sigură către țelurile spre care aspiră”¹. „Confundindu-se cu năzuințele vitale ale poporului, exprimînd voința lui, neprecupețindu-și eforturile, unind în jurul său cele mai înaintate și devotate forțe ale poporului, partidul comunist devenit partid de guvernămînt a condus masele muncitoare din victorie în victorie”². Încît putem afirma că partidul și-a cucerit rolul de forță politică conducătoare în apriga luptă pentru înfăptuirea revoluției de eliberare națională și socială, în transformarea democratică a țării, în asigurarea triumfului socialismului și edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate. În acest proces istoric s-au consacrat și atestat rolul, competențele și răspunderile partidului de forță politică conducătoare, de centrul vital al națiunii noastre socialiste, întruchipînd însăși conștiința sa.

Misiunea istorică a partidului de a conduce vasta epopee de transformare revoluționară a societății izvorăște, cum bine se știe, din fizionomia sa de partid revoluționar al clasei muncitoare — clasă conducătoare în orînduirea socialistă; din țelul său, înscris pe standardul de luptă; din ideologia și concepția sa științifică — materialismul dialectic și istoric. „Fiecare orînduire socială a dat naștere unor forme specifice de conducere și, în mod corespunzător, unor concepții proprii filozofice, politice și juridice despre conducerea societății omenești”³. Socialismul nu poate face excepție de la această regulă. Mai mult, cu cît cerințele obiective ale dezvoltării sociale proprii socialismului se înfățișează ca necesități înțelese, conștient însușite și transformate în idealuri deliberate.

În această ordine de idei, Programul partidului nostru precizează că: „Construirea noi orînduiri sociale nu poate fi decît rodul activității conștiente a maselor muncitoare, creația fiecărui popor care își făurește noua sa istorie”⁴.

¹ Nicolae Ceaușescu, *Semicentenarul glorios al P.C.R., Expunere la adunarea solemnă din Capitală, 7 mai 1971, în România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate*, voi. 5, Edit. Politică, București, 1971, p. 903.

² Nicolae Ceaușescu, *Expunere la adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 45 de ani de la crearea P.C.R., 7 mai 1966, în România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste*, vol. 1, Edit. Politică, București, 1968, p. 392.

³ Nicolae Ceaușescu, *Expunere la deschiderea colocviului privind problemele științei conducerii societății*, in op. cit., vol. 7, 1973, p. 30.

⁴ *Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, în Congresul al XI-lea al P.C.R.*, Edit. Politică, București, 1975, p. 617.

Dealtfel, dintotdeauna partidul nostru a considerat că socialismul este oera conștientă a maselor, că superioritatea orînduirii socialiste nu se realizează spontan, ci impune o activitate conștientă, stăruitoare pentru studierea temeinică a realităților în vederea conducerii societății în directă relație cu cerințele și tendințele legilor obiective ale dezvoltării sociale.

Pornind de la această cerință, secretarul general al partidului subliniază că „Întreaga activitate de conducere trebuie să se bazeze pe studierea și cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării sociale — atît a celor cu caracter general, cît și a celor ce se formează și acționează în cadrul orînduirii socialiste”⁵. Căci „eficiența oricărui act de conducere este determinat de măsura în care el răspunde unor necesități reale, oferă soluții cerute stringent de viață, acționează asupra factorilor care condiționează mersul înainte”⁶.

Exercitarea de către partid a rolului de forță politică conducătoare rezultă și din faptul că „Procesul de transformare revoluționară a societății nu se încheie odată cu instaurarea puterii politice a clasei muncitoare, cu înfăptuirea socialismului, că transformările revoluționare, legile dialecticii materialiste, contradicțiile dintre vechi și nou, trecerea de la cantitate la o nouă calitate continuă să constituie factorul activ, dinamizator al progresului multilateral al țării”⁷ în întreaga perioadă de edificare a noii orînduirii, procese ce trebuie studiate și soluționate de către partid.

Incontestabil, Partidul Comunist Român și-a demonstrat capacitatea, afirmîndu-se în fapt drept forța politică conducătoare a societății, fiind recunoscut ca atare de întreaga națiune. Privitor la locul și rolul partidului în societatea noastră, la cel de al XII-lea Congres, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „Partidul se afirmă tot mai puternic ca centrul vital al întregii națiuni, de la care emană gîndirea cutezătoare menită să asigure transformarea revoluționară a societății, forța ce însuștește toate energiile creatoare și pune în valoare geniul întregului popor român, deschizînd patriei minunate perspective de progres și civilizație”⁸.

Într-un alt context, referindu-se la aceeași idee, secretarul general al partidului caracteriza magistral relația organică și determinările reciproce dintre partid — națiune. Cităm: „Partidul reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează întreaga societate, de la care radiază energia și lumina ce pun în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orînduirii socialiste. La rîndul său, partidul se regenerează continuu sub impulsul puternicilor fascicole de energie și lumină ce se îndreaptă continuu spre el din rîndul națiunii noastre socialiste”⁹. O trăsătură proprie a concepției partidului nostru este că socialismul științific nu constituie o teorie finită, rigidă, ci o știință revoluționară dinamică, regenerată continuu prin raportarea la viață, la condițiile concret istorice. Acționînd după o asemenea concepție și într-un cadru național concret, într-o structură social-economică istoricește determinată, partidul nostru își elaborează linia sa politică, tactică și strategică în conformitate cu cerințele și sarcinile fiecărei etape istorice, cu interesele vitale ale poporului, cu tendințele progresului pe plan mondial. Astfel că aplicînd creator principiile socialismului științific, adevărurile universal valabile la condițiile concrete ale țării noastre, concomitent partidul investighează și examinează temeinic, științific și realist toate laturile procesului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, sintetizează experiența proprie și pe cea mondială, elaborînd obiectivele și direcțiile de dezvoltare ale etapelor viitoare.

Bogată în idei novatoare, cu un puternic avînt al gîndirii teoretice și practicii revoluționare, perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului este unanim recunoscută ca cea mai fructuoasă din istoria țării, la care se cuvine să remarcăm aportul fundamental covîrșitor al tovarășului Nicolae Ceaușescu, perioadă în care au fost elaborate teze de o mare valoare științifică și practică, biruind anchiloze și

⁵ Nicolae Ceaușescu, *Raport prezentat la Conferința Națională a Partidului Comunist Român, 19 iulie 1972*, în op. cit., vol. 7, 1973, p. 503—504.

⁶ Nicolae Ceaușescu, *Expunere la Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971*, în op. cit., vol. 6, 1972, p. 643.

⁷ Nicolae Ceaușescu, *Raport la cel de al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român*, în op. cit., vol. 19, 1980, p. 237.

⁸ *Ibidem*.

⁹ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român* în op. cit., vol. 4, 1970, p. 314.

deschizând noi orizonturi. Munca titanică a secretarului general al partidului, viziunea și gândirea sa revoluționară și-au întipărit efigiile pe noul destin al poporului nostru, pe cea mai strălucită pagină din istoria contemporană a României. Mărturie în acest sens stă Programul partidului, adoptat de cel de al XI-lea Congres, document de însemnătate politică și ideologică fără egal în istoria partidului.

Sesizarea în timpul construcției socialiste a esenței etapelor parcurse și a celor ce urmează a fi parcurse, elaborarea într-un anumit stadiu al dezvoltării economico-sociale a țării a conceptului noii etape, de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, este o nouă și convingătoare dovadă a capacității creatoare a partidului nostru, a secretarului său general, un exemplu de gândire revoluționară materialist-dialectică, reprezentind totodată o contribuție originală, una din suita contribuțiilor valoroase aduse la tezaurul general la teoriei și practicii construcției socialiste.

Prin conceptul de societate socialistă multilateral dezvoltată partidul a formulat noile exigențe istorice de ordin calitativ, acestea constituindu-se în obiectivul strategic pe termen lung, pus în fața întregului popor. Pe acest drum s-a înaintat deja o etapă, alta urmînd a fi îndeplinită în cursul actualului cincinal, la finele căruia se va produce și saltul calitativ al acumulărilor anterioare — trecerea României, din punct de vedere economic, de la stadiul de țară în curs de dezvoltare, la stadiul de țară cu un nivel mediu de dezvoltare. Elaborată de Congresul al XII-lea al partidului, linia politică generală a etapei actuale este în fapt revoluția socialisă în acțiune, deschizătoare de noi perspective constructive. Ea semnifică îndeplinirea simultană și unitară a unor complexe sarcini privind lărgirea bazei de materii prime și energetice; dezvoltarea intensivă a forțelor de producție; crearea unei economii moderne, prin afirmarea puternică a revoluției tehnico-științifice; îndeplinirea unei profunde revoluții în agricultură; înflorirea științei, învățămîntului și culturii, toate destinate ridicării calității vieții — rațiunea însăși a făuririi noii orînduirii. Încît, destinate în care am intrat „să devină cu adevărat deceniul științei, tehnicii, calității și eficienței”¹⁰, să marcheze noi pași pe calea progresului. Faptul că, în condițiile unor orize și contradicții profunde pe plan internațional, partidul nostru izbuteste să traseze cu mină sigură liniile directe ale progresului general al țării, că astăzi România este din punct de vedere industrial de 33 de ori mai puternică, mai bogată decît în 1950 și este una din cele mai dinamice societăți contemporane, afirmîndu-se totodată pe arena vieții internaționale ca o țară liberă și suverană, dau măsura unor realizări cu adevărat istorice pentru un popor care secole de-a rîndul a luptat pentru o viață mai bună, pentru progres economic și social. Aceste lapte pun în evidență justetea politicii, uriașa activitate politică și organizatorică desfășurată de partid, modul strălucit în care și-a exercitat și își exercită rolul de forță politică conducătoare în societate, fiind — așa cum arată documentele Congresului al XI-lea — „primul partid politic din România care și-a făcut un titlu de onoare din lupta pentru dezvoltarea economico-socială a țării, pentru întărirea independenței și suveranității naționale”¹¹.

Ținînd seamă că în acest domeniu se vor realiza în linii mari sarcinile stabilite pentru etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și pentru a asigura în continuare o perspectivă clară a dezvoltării țării, Congresul al XII-lea, la propunerea secretarului general al partidului, a adoptat hotărîrea ca pînă la următorul congres să se elaboreze noul Program al partidului, care să traseze căile și direcțiile de acțiune pînă în anul 2000 sau 2010, în vederea consolidării în continuare a etapei pe care o parcurgem și trecerii treptate la îndeplinirea principiilor comuniste de muncă și viață. Trecerea la elaborarea noului Program subliniază, încă odată, consecvența partidului nostru în prospectarea și prefigurarea științifică a viitorului patriei, hotărîrea sa de a duce mai departe, neabătut, amplul proces de transformare revoluționară a societății românești.

Experiența țării noastre atestă și faptul că partidul își poate îndeplini misiunea de forță politică conducătoare numai dacă se leagă strîns de clasa muncitoare, de poporul din rîndurile căruia s-a născut, dacă slujește cu fidelitate și abnegație interesele lui. „...Creșterea rolului partidului ca forță politică conducătoare

¹⁰ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român*, în op. cit., vol. 19, p. 214.

¹¹ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român*, în op. cit., vol. 11, p. 103.

a întregii națiuni — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — presupune împletirea tot mai organică a existenței sale cu existența întregului popor, legarea sa tot mai strinsă de masele largi populare”¹². Practica socială validează plener viziunea exprimată. În prezent „peste 19,70 la sută din populația majoră a țării și 29,50 la sută din cea activă face parte din rindurile partidului”¹³. Sînt cifre care vorbesc despre forța organizatorică, marele prestigiu, legătura partidului cu toate categoriile de oameni ai muncii — români, maghiari, germani și alte naționalități —, adeviziunea largă la politica internă și externă, unitatea strinsă în jurul partidului — inima și conștiința întregii națiuni. Precizînd că între rolul politic conducător al partidului și rolul de clasă conducătoare al muncitorimii nu există nici o contradicție, ci o deplină unitate dialectică, în expunerea sa la a 60-a aniversare a Partidului Comunist Român tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că „Nu se poate vorbi de rolul politic conducător al partidului fără a asigura conducerea de către clasa muncitoare a tuturor domeniilor. În același timp, nu se poate asigura rolul conducător al clasei muncitoare fără recunoașterea și exercitarea rolului politic al partidului revoluționar, al partidului comunist”¹⁴.

Evident, „ca partea cea mai înaintată a clasei muncitoare, partidul conduce nu în numele, ci împreună cu clasa muncitoare, cu întregul popor”¹⁵, nu din afară, ci dinăuntru organismelor sociale, cu participarea largă a oamenilor muncii la conducerea societății, rolul conducător al partidului exercitîndu-se ca putere a întregului popor, prin popor și pentru popor.

Urmare a activității partidului de perfecționare permanentă a sistemului de organizare și conducere a societății s-a conceput și realizat un sistem unitar de conducere, o democrație economică și socială reală, ce dă posibilitatea participării nemijlocite a oamenilor muncii la actul de conducere, valorifică inițiativa, experiența și capacitatea de creație a maselor. Cîteva date sînt concludente în acest sens. Din cei 103 000 membri ai Consiliilor Oamenilor Muncii din întreprinderi și instituții, aproape 45 000 lucrează nemijlocit în producție, peste 30 la sută din membrii Consiliilor de Control Muncitoresc sînt muncitori, iar 65,87% din deputații Consiliilor Populare sînt muncitori, țărani și intelectuali care își desfășoară activitatea direct în producție. Adăugăm la aceasta și faptul că din cei 369 deputați ai Marii Adunări Naționale — forumul suprem al puterii de stat —, 130 deputați lucrează direct în producție, 54 în învățămînt, cercetare, știință și cultură, 31 sînt medici, economiști, juriști și ofițeri, iar 154 dețin funcții de conducere pe linie de partid și de stat¹⁶. Iată o politică generalizată la scară națională.

În viziunea Partidului Comunist Român, rolul conducător al partidului nu cunoaște tipare, scheme date odată pentru totdeauna, ci evoluează și se transformă în consens cu condițiile și sarcinile fiecărei etape de dezvoltare. Pornind de la această concepție, secretarul general al partidului a elaborat teza privitoare la integrarea treptată a partidului în viața societății. Pe această linie s-a și acționat în cîteva direcții, între care: cuprinderea tuturor sectoarelor vieții sociale în sfera conducerii de către partid; întărirea rolului clasei muncitoare de clasă conducătoare a societății; creșterea proporției muncitorilor în funcțiile de conducere; mutarea centrului de greutate al activității partidului direct la locurile de muncă; împletirea funcțiilor de conducere pe linie de partid și de stat și crearea unor organisme de partid și de stat; ridicarea continuă a activității politico-ideologice de formare și

¹² Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la Congresul al II-lea al Frontului Democratiei și Unității Socialiste*, 17 ianuarie 1980, în op. cit., vol. 19, p. 361.

¹³ *Hotărîrea C.C. al P.C.R. din 25 martie 1981, cu privire la efectivul, compoziția și structura organizatorică ale partidului la data de 31 decembrie 1980*, în „Scînteia” din 28 martie 1981.

¹⁴ Nicolae Ceaușescu, *60 de ani de slujire devotată a poporului, de luptă pentru dreptate socială și libertate națională, pentru construirea socialismului și ridicarea bunăstării maselor, pentru independența patriei, colaborare internațională și pace*, *Expunere la adunarea festivă din Capitală, consacrată aniversării a 60 de ani de la făurirea P.C.R.*, 8 mai 1981, Edit. Politică, București, 1981, p. 31.

¹⁵ Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România*, 6 aprilie 1981, în op. cit., vol. 21, p. 535.

¹⁶ *Experiența P.C.R. în asigurarea rolului conducător al clasei muncitoare în revoluția și construcția societății socialiste*, în „Anale de istorie”, nr. 1, 1981, p. 48—49.

dezvoltare a conștiinței socialiste a tuturor cetățenilor. „Ridicarea treptată a conștiinței maselor la nivelul conștiinței și responsabilității sociale a membrilor partidului, contopirea până la urmă, din punct de vedere al conștiinței, a celor fără de partid cu membrii partidului vor duce la contopirea partidului cu masele“¹⁷.

Dar, așa cum se subliniază în Programul partidului, acest proces de integrare în viața societății, care se va încheia în societatea comunistă, „trece în mod obligatoriu prin întărirea și dezvoltarea la cel mai înalt nivel a rolului conducător al partidului“¹⁸. Încît, atît în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, cit și o lungă perioadă de timp în cadrul orînduirii comuniste, partidul va continua să constituie forța politică conducătoare, centrul vital al întregii națiuni.

Iată doar cîteva considerații care ne dau dreptul să afirmăm că această glorioasă aniversare a partidului constituie un înalt prilej de mîndrie și recunoștință pentru întregul nostru popor, față de cel ce cu mină sigură și clarviziune îl conduce, de angajare plenară pe linia transpunerii în viață a politicii partidului pentru ridicarea României pe noi trepte de progres și civilizație și înscrierea ei în rîndul țărilor prospere ale lumii contemporane.

LE PARTI COMMUNISTE ROUMAIN — CENTRE VITAL ET CONSCIENCE DE TOUTE LA NATION

R é s u m é

La mission historique du parti communiste de diriger la vaste oeuvre de transformation révolutionnaire de la société naît de sa propre physionomie de parti révolutionnaire de la classe ouvrière — classe dirigeante dans le régime socialiste ; de son but inscrit sur son drapeau la lutte ; de son idéologie et de sa conception scientifique — le matérialisme dialectique et historique.

Chaque régime social a donné naissance à des formes spécifiques de direction. Le socialisme ne peut pas constituer une exception et ça c'est encore plus évident étant donné qu'il est l'oeuvre consciente de masses. Le Parti Communiste Roumain a démontré plénièrement sa capacité en s'affirmant en fait, comme force politique dirigeante de la société, étant reconnu comme tel par toute la nation.

Etant la partie la plus avancée de la classe ouvrière notre parti dirige non pas au nom masi à côté de la classe ouvrière, non pas de l'extérieur mais de l'intérieur des organismes sociales, avec l'ample participation des travailleurs à la direction de la société. Le rôle du parti s'exerce comme pouvoir de tout le peuple, par le peuple et pour le peuple. Conformément au programme du P.C.R. tant pendant l'étape de réalisation de la société socialiste multilatéralement développée que pendant une longue étape au cadre du régime communiste, le parti continuera à représenter la force politique dirigeante, centre vital de toute la nation.

¹⁷ Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din 5—7 septembrie 1979*, în op. cit., vol. 18, p. 662.

¹⁸ *Programul Partidului Comunist Român...*, p. 112.